

ГАЛИЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
імені В'ячеслава Чорновола
Циклова комісія суспільних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора

з навчально-методичної роботи

Марина ГЛИНСЬКА

**ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Психологія

Рівень освіти – фахова передвища освіта

Спеціальність – 274 Автомобільний транспорт

ОПП – Ремонт та обслуговування автомобілів і двигунів

Семестр	За навчальним планом		Аудиторні години				Самостійна робота студента	Форма підсумкового контролю
	К-сть кредитів	К-сть годин	Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні		
VIII	2,5	75	19	20			36	залік

Тернопіль, 2022

Програма навчальної дисципліни розроблена:

Гузик Наталією Андріївною – викладачем другої кваліфікаційної категорії, викладачем циклової комісії суспільних дисциплін Галицького фахового коледжу імені В'ячеслава Чорновола.

Навчальну програму з дисципліни «Психологія» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Обслуговування та ремонт автомобілів і двигунів» підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю **274 Автомобільний транспорт**.

Навчальну програму з дисципліни «Психологія» розглянуто та затверджено на засіданні ЦК суспільних дисциплін, протокол № 1 від 31.08.22.

Голова ЦК **Наталія ЛУБКОВИЧ**

Гарант ОП, викладач вищої категорії

Викладач – методист

 Любов ГОРІШНА

Завідувач професійного ліцею

 Любомир ЧОРНИЙ

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Психологія» належить до нормативних дисциплін, яка формує загальні компетентності.

Обсяг навчального часу для вивчення дисципліни у навчальних планах підготовки фахових молодших спеціалістів визначений вимогами ОПП і становить 2,5 кредити ЄКТС (75 академічних годин).

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів здатності оцінювати власні пізнавальні процеси, психологічні стани та почуття з метою забезпечення ефективної і безпечної діяльності, організовувати власну діяльність, як складову колективної діяльності.

Завданням навчальної дисципліни «Психологія» є формування знань про особливості пізнавальної, емоційно – вольової, мотиваційної сфер психічного життя, співвідношення природних та соціальних факторів у розвитку психіки, форми і закономірності міжособистісної взаємодії.

Зміст навчальної дисципліни забезпечує формування наступних компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК 4 Здатність взаємодіяти з колегами, керівниками та клієнтами у питаннях, що стосуються розуміння, навичок та діяльності у професійній сфері та/або у сфері навчання, донесення до широкого кола осіб (колеги, керівники, клієнти) власного розуміння, знань, суджень, досвіду, зокрема у сфері професійної діяльності.

ЗК 8 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 10 Здатність організовувати ефективну виробничу діяльність малих колективів (бригад, дільниць, пунктів) структурних підрозділів підприємств автомобільного транспорту щодо експлуатації, обслуговування та ремонту об'єктів автомобільного транспорту.

Після завершення даного курсу здобувач освіти набуває та/або здатний продемонструвати наступні **програмні результати навчання:**

Програмні результати навчання

РН 5 Розв'язувати задачі формування трудових ресурсів та професійного розвитку персоналу та виявляти резерви підвищення ефективності праці співробітників об'єктів автомобільного транспорту.

РН 6 Приймати ефективні рішення, аналізувати і порівнювати альтернативні варіанти з урахуванням цілей та обмежень, питань забезпечення якості, а також технічних, економічних, законодавчих та інших аспектів.

Основними **методами** формування фахових компетентностей у процесі вивчення даної дисципліни є наочні, інтерактивні (дискусія, мозковий штурм, тренінг, робота в малих групах, евристична бесіда). Ці методи дають можливість у повному обсязі опанувати навчальний матеріал, закріпити його, сформувані практичні навички та діагностувати якість знань.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Психологія

Специфіка психології як науки. Предмет, завдання і структура психології; зв'язки психології з іншими науками. Міжгалузеві зв'язки психологічної науки. Поняття про психіку та її функції. Етапи розвитку психологічної науки. Розвиток наукової психології, школи і напрями науково - дослідницьких пошуків. Гештальтпсихологія, біхевіоризм, психоаналіз. Характеристика основних принципів сучасної психології. Класифікація методів дослідження у сучасній психології. Характеристика окремих методів. Основні етапи психологічного дослідження. Еволюція психіки. Стадії розвитку психічних форм відображення. Характеристика форм поведінки у тваринному світі. Відмінності у психіці людей і тварин. Свідомість як вища форма розвитку психіки, структура свідомості. Фактори виникнення свідомості.

Змістовий модуль 2. Психічні процеси

Поняття про сенсорно - перцептивну діяльність. Відчуття і сприйняття. Роль сенсорно - перцептивного відображення у житті та діяльності людини. Фізіологічні основи відчуттів. Класифікація відчуттів. Абсолютна і диференційна чутливість. Пороги чутливості. Загальні закономірності та властивості відчуттів. Характеристика сприймання, як перцептивної діяльності. Поняття про пам'ять, її основні функції. Психологічні теорії пам'яті. Класифікація видів пам'яті. Характеристика процесів пам'яті: запам'ятовування, збереження, відтворення, забування. Умови ефективного мимовільного і довільного запам'ятовування. Поняття про мислення. Роль мислення в діяльності людини. Види мислення та їх характеристика. Індивідуальні особливості мислення. Поняття про уяву та її основні функції. Види уяви та їх характеристики. Прийоми створення образів уяви. Індивідуальні особливості уяви. Роль фантазії в діяльності дітей та дорослих. Поняття про емоційну сферу особистості. Спільні і відмінні риси емоцій і почуттів. Функції емоцій і почуттів у житті людини. Класифікація емоцій і почуттів.

Змістовий модуль 3. Психологія особистості

Поняття про особистість. Співвідношення понять «індивід», «особистість», «індивідуальність». Рушійні сили розвитку особистості. Психологічна структура особистості. Структурні компоненти самосвідомості особистості. Самооцінка та рівень домагань. Образ «Я» та його значення у саморегуляції особистості. Поняття про темперамент. Історія учіння про темперамент. Психологічні властивості темпераменту. Типи темпераменту та їх характеристика. Індивідуальний стиль діяльності в залежності від властивостей нервової системи. Темперамент і особистість. Роль темпераменту в навчальній і трудовій діяльності. Визначення характеру. Фізіологічні основи характеру. Структура характеру. Проблема типології характеру. Характер і темперамент. Акцентуації рис характеру, характеристика основних типів акцентуацій. Особливості українського національного характеру. Закономірності формування характеру.

Змістовий модуль 4. Спілкування та міжособистісні стосунки

Поняття спілкування. Структура спілкування: комунікативна, інтерактивна та перцептивна сторони спілкування. Комунікативна сторона спілкування пов'язана із виявленням специфіки обміну інформацією між людьми як активними суб'єктами спілкування, тобто із врахуванням тих знань, якими обмінюються люди. Інтерактивна сторона спілкування: організація суб'єктами спілкування спільної стратегії взаємодії. Перцептивна сторона спілкування містить в собі процес взаємного сприймання і розуміння співрозмовниками один одного. Функції спілкування. Різновиди спілкування. Вербальні та невербальні засоби спілкування. Основні стратегії поведінки у конфліктних ситуаціях. Причини виникнення міжособистісних конфліктів. Особливості та класифікація міжособистісних конфліктів.

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва розділу, модуля, теми програми	Програмні результати навчання	Обсяг годин		
			Всього	з них:	
				ауди-торних	самос-тійних
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Предмет і методи психології			16	8	8
1	Вступ до психології.	Знати предмет та головні категорії психології історію розвитку психології, галузі психологічної науки, основні та додаткові методи соціально – психологічних досліджень.	8	4	4
2	Розвиток психіки і свідомості.	Мати розуміння щодо свідомого та несвідомого, знати про природу психіки людини, співвідношення природних і соціальних факторів у становленні психіки.	8	4	4
Модуль 2. Психічні процеси			32	16	16
3	Пізнавальні психічні процеси. Відчуття. Сприймання.	Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. Визначати, аналізувати та пояснювати психічні відчуття.	8	4	4
4	Пізнавальні психічні процеси. Пам'ять. Увага.	Визначати та пояснювати основні теорії пам'яті, розрізняти види пам'яті та уваги.	8	4	4
5	Пізнавальні психічні процеси. Мислення. Уява.	Знати закономірності та види уяви, мислення; розуміти зв'язок теоретичного матеріалу з практикою, з особистісним досвідом.	8	4	4
6	Емоційно-вольові процеси. Емоції і почуття.	Аналізувати та пояснювати особливості прояву емоцій. Вміти розрізняти емоції від почуттів.	8	4	4
Модуль 3. Психологія особистості.			14	8	6
7	Психологія особистості.	Знати структуру особистості, її психічні властивості, значення психологічних знань у процесі особистісного зростання і професійного самовизначення та становлення.	7	4	3
8	Темперамент та характер.	Знати типи темпераменту, поняття інтроверсії та екстраверсії, особливості кожного типу темпераменту. Розуміти відмінність темпераменту від характеру.	7	4	3
Модуль 4. Спілкування та міжособистісні стосунки.			13	7	6
9	Психологія спілкування.	Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культурні чи гендерно-вікові відмінності.	7	4	3

10	Міжособистісні відносини і конфлікти.	Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, відстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до ситуації.	6	3	3
		ВСЬОГО	75	39	36

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота студентів - органічна й невід'ємна частина навчального процесу, значення якої полягає в тому, що вона:

- формує потребу й навички систематичного й обґрунтованого вивчення документів;
- дозволяє напрацювати навички наукового пошуку;
- створює сприятливі умови для повного використання індивідуальних особливостей людини в навчанні;
- є найважливішою умовою формування світоглядних засад;
- сприяє набуттю таких якостей, як наполегливість та системність у виконанні роботи.

На позааудиторне вивчення «Психології» навчальною програмою передбачено 36 год, з тем:

1. Вступ до психології
2. Розвиток психіки і свідомості
3. Пізнавальні психічні процеси. Відчуття. Сприймання
4. Пізнавальні психічні процеси. Пам'ять. Увага.
5. Пізнавальні психічні процеси. Мислення. Уява.
6. Емоційно-вольові процеси. Емоції і почуття.
7. Психологія особистості
8. Темперамент та характер.
9. Психологія спілкування
10. Міжособистісні відносини і конфлікти

6. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль проводиться у формі диференційованого заліку – форма семестрового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з навчальної дисципліни на підставі поточного контролю.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

1. Роговин М.С. Введение в психологию. – М.: Наука, 1969.
2. Роменець В.А. Історія психології. – К.: Вища шк., 1978.
3. Ткаченко О.М. Принципи та категорії психології. – К.: Вища шк., 1979.
4. Леонтьев А.Н. Проблемы развития психики. – М.: Изд-во МГУ, 1981.
5. Ананьев Б.Г. Теория ощущений. – М.: Мысль, 1961.
6. Конопкин О.А. Психологические механизмы регуляции деятельности. – М.: Наука, 1980.
7. Роменець В.А. Психологія творчості. – К.: Либідь, 2001.
8. Хофман И. Активная память. – М.: Прогресс, 1986.
9. Абульханова-Славская К.А. Стратегия жизни. – М.: Мысль, 1991.
10. Головаха Е.И., Кроник А.А. Психологическое время личности. – К.: Наук. думка, 1984.
11. Донченко Е.А., Титаренко Т.М. Личность: конфликт, гармония. – К.: Политиздат Украины, 1987.
12. Леонгард К. Акцентуированные личности. – К.: Вища шк., 1981.
13. Введение в эргономику / Под ред. В.П. Зинченко. – М.: Наука, 1974.
14. Китаев-Смык Л.А. Психология стресса. – М.: Наука, 1983.
15. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. – М.: Наука, 1988.
16. Ложкин Г.В., Повякель Н.И. Практическая психология в системах “человек – техника”. – К.: МАУП, 2003.
17. Гришина Н.В. Обучение психологическому посредничеству в разрешении конфликтов // Моск. психотерапевт. журнал. – 1992. – № 2.
18. Жутикова Н.В. Психологические уроки обыденной жизни: Беседы психолога / Для учителей и родителей. – М.: Педагогика, 1990.
19. Каган М.С. Мир общения. – М.: Политиздат, 1988.
20. Ложкін Г.В., Сьомін С.В., Петровська Т.В., Кисельова О.Р. Конфлікти у сумісній діяльності. – К.: Сфера, 1995